Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101571

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-12-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Канаш Олеся Єгорівна

2. Olesia Y. Kanash

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 000-0002-9586-0964

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 051-Економіка

Дата захисту: 16-01-2024

Спеціальність за освітою: 051 Економіка

Місце роботи здобувача: Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

Код за ЄДРПОУ: 02066753

Місцезнаходження: проспект Героїв України, буд. 9, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 38.060.007

Повне найменування юридичної особи: Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

Код за ЄДРПОУ: 02066753

Місцезнаходження: проспект Героїв України, буд. 9, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

Код за ЄДРПОУ: 02066753

Місцезнаходження: проспект Героїв України, буд. 9, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35, 06.71.69, 06.81

Тема дисертації:

1. Економіко-організаційне забезпечення розвитку дуальної форми набуття фахових компетенцій у системі вищої освіти

2. Economic and organizational provision for the development of a dual form of professional competencies acquisition in the higher education system

Реферат/анотація:

1. Наукове дослідження присвячене поглибленню та розвитку теоретико-методичних засад й розробці практичних рекомендацій щодо створення економічних передумов та оцінювання економічних наслідків запровадження та розвитку дуальних форм набуття фахових компетенцій в системі вищої освіти України. Застосовуючи історико-економічний метод, висвітлено ретроспективу переворотів, які відбулися у структурі та змісті виробничого та людського капіталу. Застосовуючи метод графічного моделювання, з'ясовано місце інтелектуального капіталу в будові людського капіталу, запропоновано модель формування інтелектуального капіталу особистості. Окреслено умови, за яких людина-фахівець набуває якостей останнього та страти, з яких він складається. Відкрите явище зношення інтелектуального капіталу, систематизовано його форми:

функціональне, технологічне, економічне (першого та другого виду), окреслено наслідки та суб'єкти, які мають йому протидіяти. Констатовано діалектичну суперечність між нормативною тривалістю навчального процесу та тривалістю очікування бізнесом людського капіталу, якого він потребує. Надано аргументи на користь твердження, що воно розв'язується з допомогою дуальних форм набуття вищої освіти. Узагальнено чинні форми дуальності, поширені у вищій школі України, наведено ілюстрації їх розмаху та проблем, з якими стикаються оператори ринку освітніх послуг. Піддано ретельному аналізу досвід застосування дуальної вищої освіти в країнах з розвиненою економікою. Отримані узагальнення та висновки, які стали результатом застосування методів порівняльного аналізу, спостереження, класифікації та типології, були закладені в теоретико-методичні підвалини дорожньої карти використання концепції дуальності у вітчизняних закладах вищої освіти. Йдеться про рекомендації щодо реалізації відповідного процесу. Запропоновано варіанти стратегій, які постають перед очима ключових його учасників в залежності від місця кожного в професійному життєвому циклі. Обґрунтовано, що відносини між визначеними стейкхолдерами вибудовуються в тривимірному просторі, який обмежовується інституціональним, організаційно-правовим та економічним векторами. Проаналізувавши віднайдені факти, усвідомивши інтереси стейкхолдерів та побудувавши модель імплементації дуальної технології, зроблено висновок, що реалізація окреслених стратегій потребує перегляду таких характеристик навчального процесу, як форми та дизайн економічних відносин в системі «студент-викладач», використання академічного простору, навантаження професури, графіку набуття фахових компетенцій та канікул студентів, розкладу занять. Тут не обійтися точковими покращеннями. Очевидною є потреба в розробці механізму докорінного реінжинірингу навчального процесу. На шляху до цієї мети визначено послідовність циклу реінжинірингу та напрямки, за якими він має відбуватися. Обґрунтовано твердження, що дуальна вища освіта – це бізнес-процес з соціальними ознаками, який вимагає до себе відповідного ставлення. Зокрема, кількісного вимірювання економічних результатів вкладання ресурсів в кожне з кілець ланцюга формування вартості інтелектуального капіталу. Систематизовано наслідки запровадження дуальної освіти та розроблено методику оцінки економічного ефекту, який отримують усі учасники освітнього процесу. Зосереджено увагу на тому, що економічні наслідки запровадження дуальної вищої освіти позитивно відбиваються на макроекономічних показниках, які характеризують рівень державної грошово-кредитної політики та фінансову стабільність в країні, позначаються на формуванні її порівняльних переваг в умовах глобалізації та залучення до конкурентної боротьбі на міжнародних ринках.

2. The scientific research is devoted to the deepening and development of theoretical and methodological foundation sand the development of practical recommendations regarding the creation of economic prerequisites and the assessment of the economic consequences of the introduction and development of dual forms of acquiring professional competences in the system of higher education of Ukraine. The retrospective of the revolutions that took place in the structure and content of production and human capital has been outlined using the historical-economic method. The place of intellectual capital in the structure of human capital is clarified,applying the method of graphic modeling, a model of the formation of the intellectual capital of an individual is proposed. The conditions under which a person acquires the qualities of specialist and its characteristics are outlined. The phenomenon of intellectual capital wear is revealed, its forms are systematized: functional, technological, economic (of the first and second kind), the consequences and entities that should counteract it are outlined. A dialectical contradiction between the duration of waiting by the innovative business of intellectual capital, which it needs, and the normative duration of the educational process has been established. Arguments in favor of the statement that it is solved with the help of dual forms of establishing and maintaining professional competences in an up-to-date state are given. Current forms of duality common in Ukrainian higher education are summarized, illustrations of their scale and problems faced by domestic providers of the educational services are given. The obtained generalizations, which were the result of the application of methods of comparative analysis, observation, classification and typology, were laid down in the theoretical and methodological foundations of the roadmap for application of dual education tools in domestic institutions of higher education. It is about recommendations for the implementation of the relevant process. Variants of strategies that appear before the eyes of its key

participants, depending on the place of each in the professional life cycle, are proposed. It is substantiated that the relations between the defined stakeholders are built in a three-dimensional space, which is limited by institutional, organizational, legal and economic vectors. After analyzing the found facts, realizing economic interests of stakeholders and building a model for the implementation of dual technology, it was concluded that the implementation of the outlined strategies requires a review of such characteristics of the educational process as technology and the design of economic relations in the «institution of higher education – organization – recipient of education» system, the use of academic space, the workload of the professorship, the acquisition schedule professional competences and vacations of students, schedule of classes. There can not do without point improvements. The need for reengineering mechanism creation the educational process is obvious. On the way to this goal, the sequence of the reengineering cycle and the directions in which it should take place are determined. The statement that dual higher education is a business process with social characteristics that requires an appropriate attitude towards it self is substantiated. Inparticular, quantitative measurement of the economic results of investing resources in each of the rings of the chain of formation of the value of intellectual capital and maintaining it in an up-to-date state. The consequences of the introduction of dual education tools have been systematized, and a methodology has been developed for assessing the economic effect that their users receive. Attention is focused on the fact that the economic consequences of using the instruments of dual acquisition of higher education have a positive impact on macroeconomic indicators, monetary policy and financial stability in the country, affect the formation of its advantages in the conditions of further deepening globalization, the involvement of domestic producer in value chains and competitive struggle on international commodity markets.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Kanash O., Parsyak V., Zhukova O., Dybach I., & Korniienko O. Influence of State Policy on the State of Higher Education System in Ukraine. Journal of Higher Education Theory and Practice, 22(6), 2022. P. 74-85.
- Канаш О.Є., Жукова О.Ю., Парсяк В.Н. Діалектика взаємовідносин між виробничим та людським капіталом в промисловій сфері. Збірник наукових праць НУК, №2(480). Миколаїв, 2020. С. 115-122.
- Канаш О.Є., Жукова О.Ю. Дуальна освіта як інструмент розв'язання актуальних економічних проблем. Причорноморські економічні студії, №54. Одеса, 2020. С. 172-180.
- Канаш О.Є. Моральне зношування людського капіталу: сутність, різновиди, засоби буферизації. Проблеми системного підходу в економіці, № 4(78). Київ, 2020. С.138-143.С. 172-180.
- Канаш О.Є. Місце інтелектуальної складової в будові людського капіталу організації. Електронний науковий журнал «Приазовський економічний вісник», 05 (20) 2020, м. Запоріжжя. С.120-127.
- Канаш О.Є., Жукова О.Ю., Парсяк В.Н. Заклади вищої освіти перед обличчям конкурентних викликів. Журнал «Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Економіка і управління», том 32 (71). № 2, 2021, с.34-42.
- Канаш О.Є.,Парсяк В.Н. Вища дуальна освіта в Європі: витоки, організація, економічно-правові умови. Фаховий науковий журнал «Вісник Одеського національного університету. Економіка», Том 26 Випуск 2 (87) 2021, с. 13-19.
- Канаш О.Є., Парсяк В.Н. Дорожня карта імлементації дуальної форми навчання у закладах вищої освіти. Науковий погляд: економіка та управління, №2 (78), 2022. С. 38-45.

- Канаш О.Є., Парсяк В.Н. Дуальні технології у сьогоденних реаліях закладів вищої освіти України. Держава та регіони: економіка та підприємництво,№ 2 (125), 2022. С. 90-97.
- Канаш О.Є. Інституціональні та організаційно-правові аспекти запровадження дуальної форми навчання у закладах вищої освіти. Економіка та суспільство, №38, 2022.С. 52-57.
- Канаш О.Є. Економічні інтереси учасників дуальних освітніх програм у вищій школі. Вісник ХДУ Серія Економічні науки. № 47, 2023 С. 33-39.
- Університетський менеджмент: засади ефективності: монографічна серія у 4 т. Т. 3 / Л.Т. Гораль, І.Л. Дибач, О.Ю. Жукова, С.М. Кафка, С.Я. Кісь, М.В. Ковбатюк, А.В. Ломоносов, О.Е. Ломоносова, Г.В. Малиновська, В.Н. Парсяк, В.О. Шевчук, Я.В. Штанько, О.Є. Канаш; наук. ред. серії Парсяк В.Н. – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2021. – 292 с. Глава V. Теоретико-методичні передумови запровадження дуальної вищої освіти. С. 187-221.
- Університетський менеджмент: погляд за обрій : монографічна серія у 4 т. Т. 4 / В.В. Гончар, Л.Т. Гораль, Г.В. Єфімова, О.Ю. Жукова, О.В. Калінін, О.Є. Канаш, С.М. Кафка, С.Я. Кісь, І.О. Коростова, А.В. Ломоносов, О.Е. Ломоносова, Г.В. Маліновська, В.Н. Парсяк; наук. ред. серії Парсяк В.Н. – Херсон : Видавничий дім «Гельветика», 2022. – 312 с. Глава 2. Системний підхід до управління економічною безпекою закладів вищої освіти. С. 82-143. Глава 5. Перспективи піднесення вищої освіти на засадах дуальності. С. 208-267.
- . Kanash O. Risks going along the development and implementation of dual education programs. Ukrainian Journal «Економіст», № 1, 2021. P. 27-28.
- Канаш О.Є. Реінжиніринг навчального процесу з огляду на стратегії дуальної освіти. Ukrainian Journal «Економіст» №1, 2023. P. 35-39.
- Канаш О.Є. Трансформація людського капіталу під впливом четвертої промислової революції. II Міжнародна науково-практична конференція «Проблеми формування та реалізації регіональної економіки», 30 травня 2020 р., м. Запоріжжя. С. 67-70.
- Канаш О.Є. Економічні стейкхолдери ЗВО у запровадженні принципів дуальності впродовж формування фахових компетенцій замовників освітніх послуг. Круглий стіл «Фінансові важелі соціально-економічного механізму взаємодії суб'єктів господарювання різних типів та сфер діяльності», 12 червня 2020 р., м. Запоріжжя. С. 36-39.
- Kanash O.Ye., Parsyak V.N., Zhukova O.Yu. Definitive trends of changes in the competitive environment of the educational services market of Ukraine. International economic conference «The Economic Analysis: Theory, Methodology, Practice», September 25, 2020. Kielce, Poland. P.60-63.
- Канаш О.Є. Вимірювання впливу людського капіталу на результати економічної діяльності підприємства. XI Міжнародна науково-технічна конференція «Інновації в суднобудуванні та океанотехніці» присвячена 100-річчю Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, 24-25 вересня 2020 р., м. Миколаїв. С.239-241.
- Kanash O. The essence and varieties of the moral depreciation of intellectual capital. IV International Scientific Conference «From the Baltic to the Black Sea: The Formation of Modern Economic Area», August 21th, 2020, Riga, Latvia. P. 53-57.
- Канаш О.Є. Ключовий компонент людського капіталу організації. Міжнародна науково-практична конференція «Прогнозування розвитку соціально-економічних систем», 3 жовтня 2020 р., м. Запоріжжя. С 40-44.
- Канаш О.Є. Дуальна освіта в економічному ландшафті: історичний аспект. IV Міжнародна наукова конференція «Корпоративне управління: стратегії, процеси, технології», 23-24 квітня 2020 р., м. Лейпциг, Німеччина. С. 132-135.
- Kanash O. Dynamics of the higher education institutions number and its impact on the Ukrainian higher education system development. Міжнародна науково-практична конференція «Економічний і соціальний розвиток регіонів та держави», 27 березня 2021 р., м. Дніпро. С. 51-55.

- Канаш О.Є. Рівень популярності вищої освіти в країнах ЄС. Всеукраїнська науково-практична конференція «Стратегічні орієнтири інноваційного розвитку економіки та управління», 17 жовтня 2021 р., м. Київ. С. 49-52.
- . Канаш О.Є. Дуальна вища освіта як відповідь на економічний запит суспільства. V Міжнародна наукова конференція «Економіка та людиноцентризм: сучасний фундамент розвитку людства», 23-24 квітня 2021 р., Університет Лейпцигу, м. Лейпциг, Німеччина. С. 20-24.
- Kanash O.Ye. Review of the dual educational forms projects implementation in Ukraine. II Міжнародна наукова конференція «Розвиток соціально-економічних систем в умовах глобального мережного середовища», 21-22 травня 2021 р., м. Ле-Ман, Франція. С. 48-53.
- Канаш О.Є. Актуальні чинники посилення конкурентної спроможності промислових підприємств. Modern methods of organization of the educational process for students of economic specialties on Ukraine and EU countries, July 31-September 10, 2020, Poland, Stalowa Wola. С. 12-15.
- Kanash O.Ye. Dynamics of higher educational system participants number and its role. V International scientific-practical conference «Modern transformations in economics and management», March 26-27, 2021, Klaipeda, Lithuania. С. 171-175.
- Kanash O. Levels of dual education in Europe and features of its functioning particularities. Перспективи розвитку економіки в 2022 році: аналітичний та теоретико-методологічний аспекти: матеріали науково-практичної конференції, 26 лютого 2022 р. – Дніпро: НО «Перспектива», 2022. С. 62-64.
- Канаш О.Є. Реінжиніринг навчального процесу в контексті запровадження дуальної освіти. XIII-а Міжнародна науково-технічна конференція «Інновації в суднобудуванні та океанотехніці», 27-28 жовтня, 2022р., НУК імені адмірала Макарова, м. Миколаїв. С. 215-218.
- Канаш О.Є. Інструменти державного заохочення підприємств-учасників запровадження дуальних ОПП. Всеукраїнська науково-практична конференція «Антикризове регулювання економіки у 2023 році: теорія та практика в умовах європейської інтеграції України», ОНУ імені І.І. Мечникова, 17 лютого 2023 р., м. Одеса. С. 173-176.
- Канаш О.Є. Аспекти тристоронньої угоди як інструменту формалізації економічних відносин між учасниками дуальних програм. «Актуальні питання регіональних фінансових процесів в умовах воєнного стану», 17-19 лютого 2023 р., м. Київ. С. 17-19.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість: економіко-організаційне забезпечення розвитку дуальної форми набуття фахових компетенцій у системі вищої освіти

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0223U003585 0120U104432 0123U102710

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Парсяк Володимир Никифорович

2. Volodymyr N. Parsiak

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.06.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4756-8977

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

Код за ЄДРПОУ: 02066753

Місцезнаходження: проспект Героїв України, буд. 9, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тюхтенко Наталія Анатоліївна
2. Nataliia A. Tiuhtenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4634-9139

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125609

Місцезнаходження: вул. Університетська, буд. 27, Херсон, 73003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Холявко Наталія Іванівна
2. Nataliia I. Kholiavko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2951-7233

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 95, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гришина Наталія Володимирівна

2. Nataliya V. Gryshyna

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1768-750X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

Код за ЄДРПОУ: 02066753

Місцезнаходження: проспект Героїв України, буд. 9, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Крамаренко Ірина Сергіївна

2. Ірина С. Крамаренко

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0417-0918

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

Код за ЄДРПОУ: 02066753

Місцезнаходження: проспект Героїв України, буд. 9, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Надточій Ірина Ігорівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Надточій Ірина Ігорівна

Відповідальний за підготовку облікових документів Олійник Ірина Володимирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна